

Rerum Naturalium Fragmenta No. 52

Szemere László:

A madártömészet kézikönyve: 3
Magyarország madarai
betűsorba szedve. A – J

Budapest
1926

.

Rerum Naturalium Fragmenta

Szemere László szerkesztése:

Budapest II., Pasaréti-út 79

**A madártömeszet kézikönyve:
Magyarország madarai betűsorba szedve**

A – J

Szemere László

Alka (Alca tordad) Szemátmérő 9-10 mm sötétbarna.

**Alpesi poszáta* M. (*Sylvia subalpina* Bonelli.) 3.5 mm barna (Meves).

Apácalúd (*Branta leucopsis* Bechst) 10 mm csaknem fekete.

**Apró partfutó* (*Tringa minuta* Leisl.) 4 mm sötétbarna.

Apró réce (*Anas crecca* L.) 6 mm barna.

Csíkszentsimonnál, 1912. IV. 14. lőtt t. méretei: H: 34 sz: 17·7 f: 6·3 L: 2·8 cs: 3·5 Testméretei: 27-16-5.

**Aranymálinkó* (*Oriolus oriolus*) 6-7 mm öreg h. kárminvörös, t. és fiatalabb h. barnába hajlók.

**Ázsiai sárga-billegetető* M (*Budytes taivanus* Swinhoe.) Mint a sárga-billegetetőnél.

**Bajszos sármány* (*Emberiza cia* L.) 3 5. 4·5 mm sötétbarna. 1. Poi Balta Cerbului (Herkulesfürdő) 1913. IV. 26. h. H: 17·3 sz: 8·5 f: 7·5 L: 2·1 cs: 1. Testmérete 12-7-2.

Bakcsó (*Nycticorax nycticorax* L.) 12 mm öreg h. kárminvörös, mentől fiatalabb, annál inkább hajlik a sárga felé, az egész fiatalok szürkéssárgák.

Barátcinege (*Parus palustris* L.) 3.5 mm sötétbarna.

Barátkaposzáta (*Sylvia atricapilla* L.) 4 mm sötétbarna, csaknem fekete.

Barátkeselyű (*Vultur monachus* L.) 16 mm vörösbarna, fiataloknál sárgába hajtóan.

Barátréce (*Fuligula ferina* L.) 8-9 mm okker-barna.

**Barázdabillegető* (*Motacilla alba* L.) 4 mm sötétbarna. 1912. V. 17. Csíkszentmárton. H: 18·5 sz: 8·6 f: 8·7 L: 2.1 cs: 1.1 Testméretei: 11-7·5-1·5.

Barna kánya (*Milvus migrans* Bodd.) 12 mm nagyon világos (csaknem fehér) kénsárga, kevés barna erezéssel az öregeknél, fiatalabbaknál ez lesz domináló, még fiatalabbak szemei palaszürkébe hajlók. Csíkcsekefalva, 1911. VI. 2. H: 55 sz: 34.5 f: 27 e: 5.5 Testméretei: 35-26-11.

Barna rétihéja (*Circus aeruginosus* L.) 9·5-11 mm az öreg h. citromsárga, t.-nál ez a barnába hajlik, a fiatalok szeme pedig határozott barna. Egy kisebb (h.?) testmérete: 34-22-7.

**Batla* (*Plegadis falcinellus* L.) 9 mm sötétbarna.

Békászó sas. I. Kisbékászó sas (*Aquila maculata pomarina* Brehm.) h. 12·5, t. 13·5 mm öreg h. kénsárga, a fiatalabbaknál

fokozatosan barnuló, 1-2 éves példányok szemei még határozott dióbarnák.

Csíkszentsimon, 1911. IV. 28. Vén t. H: 59 sz: 45.5 f: 24.1 L: 9. Súly 1.2 kg. Testméretei: 41-30-12.

Aklos (Úrvölgy, Csík m.) 1911. IX. 4. Fiatal H: 56 sz: 46 f: 24 L: 8 cs: 4.3. Testméretei: 43-29-11.

Csíkszentmárton, 1912. VI. 18. med. h. H: 60 sz. 45 f. 22 l. 8, cs. 5. Testméret: 41-29-9

Csíkszentmárton, 1912. VII. 17. h. H. 59 sz. 47 f: 23 l. 9.5 cs: 4.3. Testméret: 42-29-9. A t. teste tehát zömökebb, mellesebb.

Békászó sas. II. Nagy békászó sas (*Aquila maculata clanga* Pall.) h. 13 t. 14 mm egyébként mint az előbbi, a szemet illetőleg, a testét nem volt alkalmam mérni.

Békászó sas. III. Keleti sas (*A. m. orientalis* Cab.) 14-15 mm barna.

Berki kánya L (*Buteo tipicus* Lakatos.) Közönséges ölyv M., és egerész ölyv Ch. szerint ld. egerészölyv alatt.

**Berki tücsökmadár* (*Locustella fluviatilis* Wolf) 4-5 mm világosbarna.

**Bibic* (*Vanellus vanellus* L.) 9 mm csaknem fekete-barna. Sepsiszentgyörgy 1912. X. 11. H: 30.5 sz: 22 f: 9.5 L: 5 cs: 2.5. Testméret: 23-16-4.

**Bíbiclile* M (*Chaetusia gregaria* Pall.) 10 mm (Meves) barna, sötétbarna (uo.)

Billegető cankó (*Totanus hypoleucus* L.) 5 mm barna.

Csíkcsatószeg, 1912. IV. 26. t. H: 18 sz: 10.7 f: 5 L: 2.3. Testmérete: 15-9-25.

**Bonelli füzikéje* (*Phylloscopus bonellii* Vieill.) 3.5 mm barna.

Borzas gödény (*Pelecanus crispus* Bruch.) 14 mm fehér, fiataloknál barnába hajló.

Böjti réce (*Anas querquedula* L.) 6 mm barna, néha szürkébe hajló.

Csíkszentsimon, 1912. IV. 21. H: 37 sz: 18.4 f: 7.5 I: 3 cs: 4. Testméret: 31-17-4

Bölömbika (*Botaurus stellaris* L.) 11-12 mm aranyzárga, fiatalabaknál fakóbb.

**Búbos banka* (*Upupa epops* L.) 5 mm barna. Testmérete: 16-10.5-3.

Búbos cinege (*Parus cristatus* L.) 3.5 mm barna. 1912. XII. 17. Csíkszentkirály h. H. 11.5 f. 6.5 l. 1.8 cs 1.1 Testméret: 7.5-5.3-1.3.

**Búbos pacsirta* (*Alanda cristata* L.) 4.5 mm világos barna

Búbos vöcsök (*Colymbus cristatus* L.) 8 mm kármínvörös az öregeknél, fiataloknál sárgába hajló, néha igen világos

Buhu (*Bubo bubo* L.) h. 23, t. 24 mm élénk narancssárga, a pupilla körül az idősebbeknél körbefutó keskeny sárga csík, gyakran elmosódva.

Kovászna, 1912. XII. t. súlya 2.9 kg H. 68 sz: 49 f: 28 L: 8 cs: 4.2. Testmérete: 57-38-12.

Csíksomlyó, 1912. XII. 15. t. kisebb, testméretei 52-35-10.

Gernyeszeg, 1913. I. 24. H: 70 sz. 48 f: 29.5 L: 8.3 cs. 3.8. Testméret: 55-40-11.

Bukdosó vészmadár (*Puffinus puffinus* L.) 8 mm sötét barna (Meves).

Bütykös ásólúd (*Tadorna tadorna* L.) 8.5 mm sötétbarna vörös, fiatalok szürke-barnák.

Bütykös hattyú (*Cygnus olor* Gm.) h. 12, t. 11 mm sötétbarna.

Cigánycsaláncsúcs (*Pratincola rubicola* L.) 4 mm fehér, fiataloké barnába megy át.

**Citromsármány* (*Emberiza citrinella* L.) 4-5 mm igen sötétbarna. Testméretek 11.5-7.5-1.8 t., h: 12, 13-8-2-2.

Császármadár (*Bonasa bonasia* L.) 7-7.5 mm barna. Meves szerint a t. szeme kisebb. A testméretnél az ivarok közt nincs feltűnő különbség, a méretek: 30-19-(6?).

Cserregő nádiposzáta (*Acrocephalus streperus* Vieill.) 4 mm világosbarna, zöldesbe hajló.

Csicsörke (*Serinus sennus* L.) 3 mm sötétbarna.

Csigaforgató (*Haematopus ostralegus* L.) 9 mm cinóbervörös, fiataloknál szürkésbarna.

Csíkosfejű molnárcinke M. (*Acredula rosea* Blyth.) mint az őszapó ld. ott.

Csíkosfejű silke (*Calamodus aquaticus* Gm.) 3.5 mm sötétbarna.

**Csil-csal füzike* (*Phylloscopus acredula* L.) 3 mm barna. Testmérete 8·4 -4·9-1·2.

Csíz (*Chrisormitris spinus* L.) 3 mm sötétbarna.

**Csóka* (*Colaeus monedula* L.) 7·5 mm fehér, fiataloknál barna.

Csonttollú madár (*Ampelis garrulus* L.) 5·5-6 mm vörösbarna, fiataloknál barnába hajlik.

**Csuszka* (*Sytta europea* L.) 4·5 mm barna.

**Dalmát sárga billegető*. M (*Budytes paradoxus* Brehm) ld. sárga-billegető alatt.

Dalos poszáta (*Sylvia orphea* Temm.) 4 mm Meves szerint a h. kénsárga, a t. világosbarna.

Danka sirály (*Larus ridibundus* L.) 8 mm vörösbarna, Herman könyve szerint kárminvörös, a fiatalok szemszíne világosbarna.

Darázsölyv (*Pernis apivorus* L.) h. 12 mm világos narancssárga t. 13 mm halványabb sárga, a fiatalok mindkét nemnél sötét szürke-barnák.

Daru (*Grus grus* L.) 14 mm vörösbarna, fiatalabb példányoknál sárgásbarna (világos).

**Déli fehérhátú fakopáncs* Ch (*Dendrocopus leuconotus* lilfordi Sharpe & Dresser) szeme mint a fehérhátú fakopáncsé (?), ld. ott.

**Déli füzike* M (*Hypolais poliglotta* Wieill.) 4 mm barna (Meves.)

Déli hejő L. (*Hidroictina aegypticus* Gm.) 12 mm világosbarna (Meves)

**Déli kékbegy* M. (*Cyanecula cyanecula* Wolf.) mint a kékbegynél.

Déli lappantyú M (*Caprimulgus meridionalis* Hart.) 9 mm sötétbarna.

**Déli sárga-billegető* (*Budytes cinereicapillus* Savi.) mint a sárga-billegetőé.

Dolmányos hojsza (*Procellaria haesistata* Kuhl.) 5 mm sötétbarna (Meves).

**Dolmányos sirály* (*Larus marinus* L.) 12 mm kopott okker-barna fiatalon sötétszürke-barna.

Dögkeselyű (*Neophron percnopterus* L.) 12 mm vörösbarna (Meves szerint sárga és a fiataloké barna.)

Dunnaréce (*Somateria mollissima* L.) h. 9.5 mm sötétbarna t. 9 mm sárga-barna barna fiataloknál szürkésbarna (Meves.)

Egerész ölyv (*Buteo buteo* L.) h. 12, t. 13 mm sötétbarna, az öregeknél sárgába, a fiataloknál szürkébe hajló. A menetriesi típus

felé hajló példányok szeme világosabb, úgyszintén a Zimmermanni alakoké is, utóbbiak szemátmérője is kisebb, ha a példányok tipikusak.

A 3 alap (egerész, kaukázusi és keleti ölyv) összes kombináció-ra nem terjeszkedhetek ki a testméreteknél (A Lakatos nyugat-magyarországi kányájáról nem is szólva, mely nagyobb az egerész ölyvnél). A két ivarnak általam mért testméret szélsőségei: t: 42-27-8, 35-22-7 h.: 39-25-7, 35-22-6. De az u. n. vakarcsok még kisebbek is lehetnek, s a keleti ölyv (Bute zimmemanni Ehmcke) h. példányai még inkább.

Egér színű sarlósfecske (*Cypselus murinus* Brehm) 6 mm barna (Meves).

Ékfarkú halfarkas (*Stercorarius crepidatus* Banks) 8 mm sötétbarna.

Énekes hattyú (*Cygnus e. L.*) h. 12, t. 11 mm sötétbarna.

Énekes nádi poszáta (*Acrocephalus palustris* Bechst.) 4 mm barna

Énekes rigó (*Turdus musicus* L.) 6 mm igen sötétbarna, a fiataloké világosabb.

Csíkcsekefalva, 1912. VII. 16. t. H: 22 sz: 12 f: 8·1 L: 31 cs: 1·9. Testméretei: 16·5-11 -3.

**Erdei cankó* (*Totanus ochropus* L.) 5·5 mm sötétbarna.

**Erdei fülesbagoly* (*Asio otus* L.) 11-12 mm a korral élénkülő narancssárga. Testméret: t. 27-18-5, a h. kisebb.

Erdei pacsirta (Alauda arborea L.) 4 mm barna.

Csíkcsekefalva 1912. IV. 12. h. H: 15·3 sz: 10 f: 5·4 L: 2 cs: 9. Testméretei: 12-8-2.

**Erdei pinty* (Fringilla coelebs L.) 4 mm sötétbarna, h. testmérete 10.5-6.3-1.6.

**Erdei pityer* (Anthus trivialis L.) 4 mm sötétbarna.

Erdei szalonka (Scolopax rusticula L.) 10-11 mm sötétbarna, csaknem fekete.

Csíkcsekefalva, 1912. IV. 18. H: 36 sz: 20 f: 8·6 L: 3·5 cs: 7·5. Testmérete: 28-17-5.

**Erdei szürkebegy* (Accentor modularis L.) 4 mm világosbarna, fiataloknál vöröses. Testmérete: 10-6-1·6.

Északi búvár (Gavia septentrionalis L.) 11 mm vörösbarna.

Északi sárga-billegető M. (Budytes borealis Sund.) mint a sárga-billegetőé.

Északi szajkó (Garrulus infaustus L.) 8 mm kékesfehér.

Észak-oroszországi kánya L. (Buteo zimmennae Emke.) (Kaukázusi ölyv M.) lásd egerész ölyv alatt (Ch).

**Ezüstös sirály* (Larus argentatus Brünn.) 11 mm világos sárgás szürke.

Fácán (Phasianus colchicus L.) h. 9, t. 8 mm okkersárga. A nálunk ezután leggyakoribb örvös fácánok szemei is ilyen

nagyok, de színük inkább a sárgába hajlik. Testük közt nincs különbség, az általam mért méretszélsőségek: 44-25-6, 51-30-8.

Fakó keselyű (*Gyps fulvus* Gm.) 15 mm barna, öregeknél okkersárgába hajló.

Fakó rétihéja (*Circus macrurus* Gm.) 9-10 mm sárga, fiataloknál barnába hajló. Öreg h. testmérete: 29-19-7.

**Fakúsz* (*Certhia familiaris* L.) 3 mm sötétbarna.

Fattyú kócsag (*Ardetta garzetta* L.) 8 mm citromsárga, fiataloknál kénsárgába hajló.

Fattyú szerkő (*Hydrochelidon hybrida* Pall.) 5.5 mm sötétbarna.

Fehérfarkú ölyv (*Buteo ferox* Gm.) 14 mm öregkorral sárguló barna.

**Fehér gólya* (*Ciconia alba* L.) 12-13 mm sötétbarna, a szélek felé világosszürke. Testméret: 65-46-12.

Fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopus leuconotus* Bechst.) 7 mm barna vagy sárgászöld egészen a kármin élénkségéig.

Fehér-körmű vércse (*Cerchneis naumanni* Fleisch) 7.5 mm barna (sötét).

**Fehér-szárnyú pacsirta* (*Alauda sibirica* GnL) 5 mm barna.

**Fehér-szárnyú szerkő* (*Hydrochelion leucoptera* Meisn. & Schintz.) 5 mm sötétbarna. Testmérete: 17.5-10-3.3.

**Feketefülű hantmadár* (*Saxicola auritus* Temm) 4.5 mm barna.

**Fekete gólya* (*Ciconia nigra* L.) 12-13 mm vörös vagy szürkésbarna.

Fekete harkály (*Dryocopus martius* L.) 9 mm világos kénsárga. Csicsói Hargitából, 1912 X. h. H: 48 sz: 25 f: 18.5 L: 3.7 cs: 5.7. Testméret: 28-17-4.5.

Feketenyakú vöcsök (*Colymbus nigricollis* Brehm) 6.5 mm az idős példányoké cinóber vörös, kor csökkenésével sárguló. A piros szeműeknél is gyakran van egy citromsárga gyűrű a pupilla körül. Testméret: 31-16-5.

Fekete réce (*Oedemia nigra* L.) h. 8, t. 7.8 mm sötétbarna.

**Feketerigó* (*Turdus merula* L.) 6.5 mm sötétbarna.

**Feketetorkú hantmadár* (*Saxicola stapazina* L.) 4.5 mm sötétbarna.

**Feketeszárnyú székicsér* (*Glareola melanoptera* Nordu.) mint a székicsér.

Fekete varjú (*Corone corone* L.) ld. hamvas varjú

Feldegg sólyma (*Falco feldeggii* Schleg L.) ld. kerecsen sólyom!

Fenyérfutó (*Calidris arenarius* L.) 5 mm sötétbarna,

Fenyőpinty (*Fringilla montifringilla* L.) 4 mm igen sötétbarna.

Fenyőrigó (*Turdus pilaris* L.) 6.5-7 mm sötétbarna. Testméret: 20-12-3.

**Fenyvescinege* (*Parus ater* L.) 3 mm sötétbarna.

**Fitisz füzike* (*Phylloscopus trochilus* L.) 3.5 mm sötétbarna.

Fogoly (*Perdix perdix* L.) 6.5 mm gesztenyebarna, néha világos. Lasztomér, 1912. IX. 16. h. méretei: H: 33 sz: 15 f: 8.5 L: 4.3 cs: 1.4. Testméret: 28.5-18.5-3.5.

**Foltos sitke* (*Calamodus schoenobaenus* L.) 4 mm világosbarna.

Futómadár (*Cursorius gallicus* Gm.) 7 mm sötétbarna.

**Függő cinege* (*Remiza pendulina* L.) 3 mm sötétbarna.

**Fülemile sitke* (*Calamodus melanopogon* Temm) 4 mm barna.

**Füles kuvik* (*Pisorchina scops* L.) 8.5 mm élénk citromsárga, fiataloké fakóbb.

Füles vöcsök (*Colymbus auritus* L.) 6.5 mm cinóbervörös, a pupilla körül fehér gyűrűvel (Meves.)

Fürj (*Coturnix coturnix* L.) 4.5 mm barna. 1912. IX. 16. Lasztomér, méretei: H: 21 sz: 11 f: 3.8 L: 2.7 cs: 1. Testméret 20.5-12.5-3.

**Füsti fecske* (*Hirundo rustica* L.) 4 mm sötét-olajbarna.

Füstös cankó (Totanus fucus L.) 6.5 mm sötétbarna, fiataloké barnásszürke.

Füstös réce (Oedemia fusca L.) h. 9, t. 8.5 mm előbbi szemszíne fehér, t. és fiataloké barna.

Csíkszentsimon, 1912. nov. 7. h. H. 55 sz: 19 f: 9.5 L: 5 cs: 4-8. Testmérete: 50-27-8.

Fütyülő réce (Anas penelope L.) 7.5 mm sötétbarna. Egy h. (Csatószeg, 1912. III. 24.) testmérete 38-24-8.

**Gatyás csuvik* (Nyctea tengmalmi Gm.) h. 10 t. 11-12 mm citromsárga. Testméret: 19-12-3.

Gatyás ölyv (Archibuteo lagopus Brünn.) h. 13 t. 14 mm Legtöbbnyire okker sárga, barna erezéssel, idősebb egyedek szemei inkább az okkersárga, fiataloké a barna felé húz, a t. szeme tovább marad barna. A testek közt nincs túl nagy nagyságbeli különbség (az ivarokon belül) h. (37-40)-(24-27)-(7-8), t. (40-43)-(27-30)-(8-9).

Gerle (Turtur turtur L.) 6 mm cinóbervörös, gyakran sárgával körülvéve a pupilla. Testmérete: 21-14-3.

**Geze* (Hypolais h. L.) 4 mm sötétbarna.

Gólyatöcs (Himantopus h. L.) 6.5 mm kor szerint kárminvörös, narancssárga és sárgásbarna.

Gulipán (Recurvirostoe avocetta L.) 7 mm barna, vörösbarna.

**Gyászos cinege* (Parus lugubris Temm) 3.5? mm sötétbarna.

**Gyöngybagoly* (*Strix flammea* L.) 10-11 mm csaknem fekete. Csíkszentmárton, 1911. VII. 27. t. H: 32 sz: 30 f: 13 L: 5·8. Testméret: 28-16-5·5.

**Hajnalmadár* (*Tichodroma muraria* L.) 4 mm sötétbarna.

**Halászcser* (*Sterna hirundó* L.) 7 mm sötétbarna.

Hamvas rétihéja (*Circus pygargus* L.) h. 8, t. 9 mm előbbi arany-sárga, utóbbi halványabb, a fiataloké barna.

Hamvas varjú (*Corvus cornix* L.) 9-9·5 mm sötétbarna. Csíkcsekefalva, 1912. VII. 15. H: 49 sz: 31 f: 19·5 L: 5·3 cs: 5·4. Testméretei: 31·5-21-5·5.

**Hantmadár* (*Saxicola oenanthe* L.) 4·5 mm sötétbarna. Testméret: 10·2-6·6-2.

Haris (*Crex crex* L.) 6 mm okker-barna, világos. Testméret h. 23·5-12·5-3, egy nagyobb t. példányé 26-14-3.

Háromujjú csüllő (*Rissa tridactyla* L.) 9 mm sötétbarna.

**Háromujjú harkály* (*Picoides tridactylus*) 6 mm barnásvörös, barna. Testmérete: 14-9·5-2·5.

Havasi csóka (*Pyrrhocorax p.* L.) 7 mm sötétbarna.

**Havasi fülespacsirta* (*Otocorys alpestris* L.) 4·5 sötétbarna.

**Havasi lile* (*Charadrius morinellus* L.) 8 mm sötétbarna.

Havasi partfutó (*Tringa alpina* L.) 4-5 mm sötétszürke, barna.

**Havasi pinty* (*Fringilla nivalis* L.) 5 mm sötétbarna.

**Havasi pityer* (*Anthus spipoletta* L.) 4 mm sötétbarna.

**Havasi sarlósfecske* (*Micropus melba* L.) 8 mm sötétbarna.

**Havasi szürkebegy* (*Accentor collaris* Scop.) 4-5-5 mm barna, fiataloknál szürkésbarna.

**Házi rozsdafarkú* (*Ruticilla titis* L.) 4-5 mm gesztenyebarna.

Házi veréb (*Passer domesticus* L.) 4 mm sötétbarna, fiatalabbaknál szürkébe hajló. Testmérete 12-7.5-1.8.

**Hegyi billegető* (*Motacilla boarula* Penn.) 4 mm sötétbarna, fiataloké szürke barna.

Hegyi réce (*Fuligula marilla* L.) 8 mm h. citromsárga, t. világosabb egészen a barnáig.

Héja (*Astur palumbarius* L.) h. 11-12 mm t. 13-14 mm Aranysárga, öregeknél narancssárgába hajló. A pupilla körül finom hullámos gyűrűcskék alakjában tovább visszamarad az aranysárga szín. A fiatalok szeme kénsárga, kissé zöldes árnyalattal. Testmérete h. 36-25-8, átlagos t. 40-28-8.5, öreg t. 45-32-10.

Héjasas (*Nisaetus fasciatus* Vieill.) 14 mm fiatalok szeme barna, a korral sárgába, sőt narancssárgába hajlik.

**Heringsirály* (*Larus fuscus* L.) 11 mm világos sárgás szürke, fiataloknál barnába hajló.

Hóbagoly (*Nyctea scandiaca* L.) h. 19, t. 20 mm citromsárga.

Holló (*Corvus corax* L.) 12 mm sötétbarna, fiatalabbak szürkésbarnák. Testmérete: h. 45-29-8.5, t. 42-29-9.

**Hósármány* (*Calcarius nivalis* L.) 4.5 mm sötétbarna.

**Hosszúcsőrű lenike* M. (*Linariaia holboelli* Brehm) mint a nyíri zsezse, lásd ott.

Indiai seregély M. (*Sturnus menzbieri* Sharpe.) mint a seregély, lásd ott.

Izlandi partfutó (*Tringa canutus* L.) 5.5 sötétbarna.

Jeges búvár (*Gavia glacialis* L.) 14 mm vörösbarna, mély dióbar-na, a fiatalok szeme sötétbarna (Meves).

Jeges réce (*Fuligula hyemalis* L.) h. 8, t 7.5 mm, előbbié sárgászö-rös, utóbbié barnássárga, a fiataloknál barnásszürke (Meves).

Jégmadár (*Alcedo ispida* L.) 6 mm sötétbarna. Testmérete: 15-8-2.5.

***1. Csak a törvény intenció szerint védett, ilyen néhány van, amelyeknek előfordulását újabban igazolták.**

(A madártömeszet kézikönyve, Vákár, Csíkszereda, 1913, p.69-81)

Szemere László:

A madártömészet kézikönyve

a Rerum Naturalium Fragmenta füzeteiben

43. (1925)

Bevezető

I. Miért tömjük a madarakat

II. Milyen madár alkalmas a tömészetre?

III. A tömészethez szükséges segédeszközök és anyagok

44. (1925)

IV. A nyúzás és a test elkészítése

V. A bőr cserzése, bemérgezése, a drótok elhelyezése a végtagokban

45. (1925)

VI. Kitömés. Talp. Felállítás.

VII. Egyes fajokat jellemző állások ismertetése

46. (1925)

Függelék

Madarász és Lakatos által használt nevek betűsorba szedve

Körrendelet

Pótlás a műsziklák készítéséhez

Konzerválás formalinnal

Az egyes anyagok beszerzési forrása

52. (1926)

Magyarország madarai betűsorba szedve. A – J

53. (1926)

Magyarország madarai betűsorba szedve. K – Z